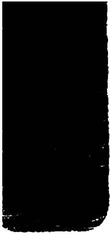
Hungary

saggyules. Kepviselohaz

Kep viselohaz hassazabal yai

1880

(476) +/1.

A KÉPVISELŐHÁZ

HÁZSZABÁLYAI.

BUDAPEST, 1880.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

HOLD-UTCZA 7. SZ.

Hungary. Országgyülés Képviselőház.

A KÉPVISELŐHÁZ

HÁZSZABÁLYAI.

BUDAPEST, 1880.

PESTI KÖNYVNYOMDA-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

HOLD-UTCZA 7. SZ.

A KÉPVISELŐHÁZ
HÁZSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

A képviselőház alakulásáról.

1. §.

A képviselők a megjelenésökre törvény által engedett napok harmadikán, délelőtt 10 órakor az országház termeiben összegyülvén, a legidősebb tag mint korelnök az elnöki, a legfiatalabb hat tag mint korjegyzők, a jegyzői helyeket elfoglalják.

2. §.

A korelnök értesíti a képviselőket az országgyülés megnyitásának helyéről,

1*

idejéről és rendjéről s a ház alakulása végett az országgyülés megnyitása után legközelebb tartandó ülés óráját kitűzi.

3. §.

Az országgyülés ünnepélyes megnyitásán a képviselők a korelnök vezetése alatt jelennek meg.

4. §.

A képviselőház minden hivatalnoka a ház megalakulásáig a korelnök, illetőleg a korjegyzők rendelkezése alatt áll, szükség esetében a hiányzókat ideiglen a korelnök helyettesíti.

5. §.

A ház alakulásának megkezdése végett kitűzött ülésben a megjelent képviselők megbizó-leveleiket a korelnök által kijelölt korjegyzőknek személyesen kézbesítik, a korelnök pedig

a választások érvényessége ellen beadott kérvényeket a háznak bemutatja.

6. §.

A képviselő, ki személyesen meg nem jelenhet, távollétének okát a korelnöknek bejelentvén, megbizó-levelét a megjelent képviselők egyike által is benyujtathatja.

7. §.

A képviselők, kik megbizó-leveleiket átadták, a korelnök által nyilt ülésben eszközlendő sorshuzás utján a lehetőségig egyenlő számú kilencz osztályra osztatnak.

8. §.

Az első osztálybeli képviselők megbizó-levelei megvizsgálás végett a választások ellen beadott s ezen osztályhoz tartozó kérvényekkel egyetemben kiadatnak a második osztálynak, a másodikéi a harmadiknak s igy sorban a kilencze-

dik osztályig, melynek megbizó-levelei megvizsgálás végett az ezekre vonatkozó kérvényekkel együtt, az első osztálynak adatnak ki.

9. §.

Az osztálygyülések megkezdésének idejét és helyét a korelnök határozza meg.

10. §.

Mindegyik osztály:

a) elnököt és jegyzőt s tárgyalásainak bevégeztével előadót választ;
b) tárgyalásairól a háznak bemutatandó jegyzőkönyvet vezettet;
c) határozatait a jelenlevők szavazatainak általános többségével hozza; de azok csak ugy érvényesek, ha hozataluknál az osztály összes tagjainak legalább fele jelen volt.

11. §.

Az osztályok megalakitása után megjelenő képviselők megbizó-leveleiket a

korelnöknek adják be, ki az ily képviselőket a korjegyzőkkel együtt tartandó sorshuzás utján, az osztályokban a lehetségig egyenlő számmal utólagosan beosztja, egyszersmind pedig megbizóleveleiket az illető osztálynak megvizsgálás végett kiadja, mindaddig, mig azon osztály, melynek az ily képviselő megbizó-levele megvizsgálás végett kiadandó lett volna, tárgyalásait be nem végezte.

12. §.

A korelnök a választások érvényessége ellen időközben beadott kérvényeket is beérkezésök után azonnal az illető osztályhoz átteszi mindaddig, mig az munkálkodását be nem fejezte.

13. §.

Az osztály egyik tagja sem vehet az osztályülésben részt, azon képviselő megbizó-levelének megvizsgálásában:

a) kinek a választásnál ellenjelöltje volt;

b) kinek választásánál részt vett; vagy

c) mint beirt választó részt venni jogositva volt;

d) a kihez oly viszonyban áll, a mely miatt annak ügyeiben a polgári törvénykezési rendtartás szerint nem biráskodhatnék.

Az e tekintetben felmerülhető kérdések iránt az osztály határoz.

14. §.

Az osztályok a hozzájuk áttett iratokat megvizsgálván:

a) legelőször jegyzékbe veszik a kifogástalan választásokat.

Kifogástalan választásnak az tekintetik, melynek választási jegyzőkönyve a törvény rendeletének megfelel s a mely ellen kérvény beadva nincs.

b) Külön jegyzékbe foglalják azon választásokat, melyeknek jegyzőkönyve megfelel a törvény rendeletének, de a melyek ellen kérvény van beadva.

c) Azután véleményt adnak azon megbizó-levelekről, melyek akár tartalmukra, akár kiállitásukra nézve törvényes kifogás alá vehetők.

d) Azon megbizó-leveleket, a melyeknek érvényessége ellen kérvény adatott be, a reájuk vonatkozó kérvényekkel együtt tárgyalás nélkül jegyzékbe foglalják.

e) Kebelökből azok közül, kiknek választatásuk kifogástalan, az állandó igazolási bizottságba osztályonként egy rendes és egy póttagot titkos szavazással választanak. Mindezekről a háznak jelentést tesznek.

15. §.

Az osztályok jelentései a ház elé terjesztetvén, a korelnök az osztályokhoz a 11. és 12-ik szakaszok szerint utólagosan beosztott képviselőkről, a nála időközben beadott megbizó-levelekről, kérvényekről s azoknak az osztályok között miképen történt kiosztásáról jelentést tesz; a ház pedig mindenekelőtt a 14. §. *a)* és *b)* pontjaiban érintett megbizó-levelekre vonatkozó jelentéseket veszi tárgyalás alá.

16. §.

Az osztály által kifogástalanoknak jelentett megbizó-levelek, ha ellenök az osztálytárgyalás befejezése után kérvény érkezett, a kifogástalan megbizó-levelek sorából kitöröltetnek s a kérvénynyel megtámadottaknak jegyzékébe tétetnek át.

17. §.

Az osztályhoz a 11. §. szerint már nem utasithatott megbizó-levelek, habár

ellenök kérvény nem adatott is be, a háznak csak megalakulása után mutatandók be.

18. §.

Az osztályok jelentései a ház előtt felolvastatván, a korelnök:

a) A kifogástalan megbizó-levelek bemutatóit igazolt képviselőknek jelenti ki.

b) Kijelenti, hogy mindazon képviselők, kiknek választási jegyzőkönyve a törvény rendeletének megfelel, habár ellenök kérvény adatott is be, a ház alakulásánál s utána az elrendelendő szabályszerű eljárás folytán hozandó további határozatig tagsági jogukat gyakorolandják.

c) Kijelenti, hogy azon választási jegyzőkönyvek érvényessége felett, melyek akár tartalmukra, akár

kiállitásukra nézve törvényes kifogás alá vehetők, a ház alakulása után fog intézkedés történni.

d) A fentebbi *a)* és *b)* pontokban emlitett képviselőket a ház tisztviselőinek megválasztására hivja fel, szükséges azonban, hogy ezen képviselők száma az összes képviselők számának általános többségét képezze.

19. §.

Először az elnökre történik szavazás, ekképen: a korjegyzők egyike betürend szerint felolvasván a 18. §. *a)* és *b)* pontjaiban emlitett képviselők neveit, ezek egyenkint megjelennek és a korelnök előtt felállitott szavazati vederbe teszik szavazati jegyeiket. — Az első felolvasás alkalmával jelen nem voltak nevei — szavazataik beadhatása tekintetéből — még egyszer felolvastatnak s azután a korelnök felügyelete alatt a

korjegyzők a gyülés szine előtt összeszámitják a szavazatokat s a korelnök kimondja az eredményt.

20. §.

Ha általános többség nincsen, a szavazás azon két tag felett ismétlendő, kik mellett aránylag legtöbb szavazat nyilatkozott.

21. §.

Ezt követőleg, az előbbi módon egymásután választatik a két alelnök.

22. §.

Ugyanazon módon, de egyszerre s viszonylagos szavazattöbbséggel választatik hat jegyző.

A ház utóbb a szükséghez képest, a jegyzők számát szaporithatja.

Ugyanakkor választatik általános többséggel a háznagy is, ha a ház annak választását későbbre halasztani nem akarja.

23. §.

A választások befejeztével a megválasztott tisztviselők helyeiket elfoglalják, s a megválasztott elnök kiemelve a képviseletre jogositott azon kerületek számát, melyekben a választás megtörtént s a megválasztott képviselők megbizó-leveleiket bemutatták és azon kerületekét, melyek a házban még képviselve nincsenek, a házat megalakultnak jelenti ki.

A ház azon kerületeket illetőleg, melyek a ház alakulásakor még képviselve nem voltak, később intézkedik.

24. §.

Az elnök, alelnökök, jegyzők és a háznagy nevei — a ministerium által — ő Felségének a királynak tudomás végett följelentetnek.

25. §.

Az 1848-ik évi IV. t. cz. 8-ik §-a szerint a ház elnöke az országgyülés egész folyamára, többi tisztviselői pedig csak egy-egy évi ülésekre választatván: az alelnökök, jegyzők és a háznagy minden évi ülésszak első három ülésének egyikében a fönirt módon újból választatnak. Ezen új választás eredményének kihirdetéseig az előbbi ülésszakban választott alelnökök s jegyzők folytatják hivatalos működésüket.

II. FEJEZET.

Az igazolásról.

A képviselőház mindazon képviselői választások iránt, melyeknek érvényessége bármely tekintetből kérdésbe vétetik, az 1848: V. t.-cz. 47. §-a értelmében önállóan intézkedvén, az ily választások igazolására vonatkozó eljárását, a következőkben állapitja meg.

ELSŐ CZÍM.

Az igazolási eljárásról.

26. §.

A ház alakulása után azon képviselők, kik a 18-ik §. értelmében abban

befolytak, hét-hét tagból álló kilencz — megkülönböztetés végett folyó számmal megjelölendő — biráló bizottságot titkos szavazattal választanak azon képviselők közül, kiknek választása ellen semmi kérvény nincs beadva és választási jegyzőkönyveik is kifogástalanok.

27. §.

Azon megbizó-levelek, melyek ellen kérvény ugyan nem adatott be, de a melyek akár tartalmukra, akár kiállitásukra nézve az osztályokban kifogás alá vétettek, azokhoz soroztassanak, a melyeknek érvényessége ellen kérvény adatott be, s azok ez esetben ez utóbbiakkal egyenlő módon tárgyaltatnak.

28. §.

Az igazolási állandó bizottság maga választja elnökét, jegyzőjét és előadóját; határozathozatalra legalább öt tag jelenléte szükséges s a jelenlevők általános

többsége határoz. Jegyzőkönyveit a bizottság időről-időre a háznak bemutatni tartozik.

29. §.

A 26. §. szerint megválasztott biráló bizottságok tagjai, a terem közepén, az elnöki szék előtt állva, nyilt ülésben a következő esküt teszik le:

»Én . . . . . . esküszöm, hogy az előttem tárgyalandó képviselő-választási ügyekben, a képviselőház megállapitott szabályai szerint, s azokban kijelölt megbizatásom körében, részrehajlás és mellékes tekintetek nélkül járok el, minden igyekezetemet az igazság felderitésére forditom és a törvény és lelkiismeretes meggyőződésem szerint igazságos itéletet mondok. Isten engem ugy segéljen!«

30. §.

Ezután a választások érvényessége ellen beadott kérvényeket, s a 27. §.

szerint bővebb vizsgálatra utasitott megbizó-leveleket a ház elnöke a gyülés színe előtt sorshuzás utján az egyes biráló bizottságok között lehetőleg egyenlő számmal kiosztja, s a következő napnak délelőtt 10 órájára az igazolási állandó bizottságot üléstartás, a biráló bizottságokat pedig alakulás végett, üléseik helyének nyilvános kihirdetése mellett meghivja.

31. §.

Azok, kik valamely választás érvényessége ellen a képviselőházhoz kérvénynyel járulnak, abban a kérvénynek nevökben leendő védelmére egy vagy két meghatalmazottat tartoznak megnevezni; meghatalmazott azonban a kérvénynyel megtámadott képviselő ellenjelöltje nem lehet.

32. §.

A képviselőnek, kinek választatása ellen kérvény adatik be, joga van megválasztatását védeni vagy nem védeni;

azon esetre mindazonáltal, ha választatását védeni akarja, ezt személyesen nem teheti, hanem e végett szintén egy vagy két meghatalmazottat köteles nevezni.

33. §.

Azon választók, kik a megtámadott választást védeni akarják, erre szintén jogositva vannak, akár védi az illető képviselő megválasztását, akár nem. Tehetik ezt személyesen is, de ha kettőnél többen vannak, vagy ügyöket személyesen védeni nem akarják, e végre részükről hasonlóképen egy vagy két meghatalmazottat tartoznak nevezni.

34. §.

A kérvényezők részéről kiállitandó meghatalmazást a 83. §-ban emlitett tiz kérvényező; a választást védő választók részéről kiállitandó meghatalmazást pedig ezek, vagy ha számosabbak, közülök legalább öten irják alá. Mindezen alá-

irások, valamint a megválasztását védeni kivánó képviselőé is, a polgári törvénykezési rendtartás szerint hitelesen kiállitott s a megbizottak állandó lakhelyének kijelölését is magában foglaló meghatalmazványokkal igazolandók.

35. §.

Ezen meghatalmazványokat a kérvényezők mindjárt a kérvényhez csatolják; a választást védő választók és érdeklett képviselő pedig az alább következő 39-ik §. esetében az állandó igazolási bizottságnak adják be, mely azokat annak idejében, az illető biráló bizottságokhoz teszi át. A biráló bizottságok megalakulása után azonban az ily meghatalmazványok egyenesen az illető biráló bizottsághoz is benyujthatók.

36. §.

A megválasztatását védeni nem akaró képviselő az iránti irott nyilatko-

zatát az illető biráló bizottságnak, annak megalakulását követő három nap alatt beadni tartozik. — Ennek elmulasztása azon szándéka nyilvánitásának vétetik, hogy megválasztatását védeni akarja.

37. §.

A 31., 32., 33. §§. értelmében nevezett meghatalmazottak az illető felek által magok közül, vagy az ország más, önálló polgárai közül szabadon választhatók, lehetnek nem választók is, de képviselők nem lehetnek. Ha azonban ők, illetőleg a választást személyesen védeni kivánó választók, már a bizottság előleges tárgyalásaiban is részt kivánnak venni, Budapesten jelen lenni s ottani lakásukat a ház irodájában bejegyeztetni tartoznak.

38. §.

A biráló bizottságnak azon tagja, ki az ahhoz megbirálás végett utasitott meg-

bizó-levelekre nézve a 13. §-ban körülirt kifogások valamelyike alá esik, ezen bizottságnak tagja nem lehet.

39. §.

Az illető biráló bizottsági tag köteles az igazolási állandó bizottságnak tudomására juttatni azon körülményeket, melyek az előző 38. §-ban emlitett kifogásra ellene alapul szolgálhatnak. E tekintetből a választás ellen kérvényezőknek s az érdeklett képviselőnek meghatalmazottjai, a választást védő választók, illetőleg meghatalmazottjaik, sőt a ház mindegyik tagja is bármely bizottsági tag ellen, az igazolási állandó bizottság előtt kifogást tehetnek.

40. §.

Ezen nyilatkozatokat, illetőleg kifogásokat az illetők az igazolási állandó bizottság elnökének, ezen bizottság által

a 30. §. értelmében tartandó ülés megnyitása előtt vagy magának a bizottságnak ezen ülésében, délelőtti 11 óráig irásban bejelenteni tartoznak. Későbben tett jelentés, illetőleg kifogás tekintetbe nem vétetik.

41. §.

Az igazolási állandó bizottság a tett bejelentéseket, illetőleg kifogásokat az illető feleknek s más, a fennforgó tényekről tudomással biróknak, a mennyiben mindezek rögtön kihallgathatók, meghallgatásával azonnal tárgyalás alá veszi, s ha a kifogást figyelembe veendőnek találja, a kifogás alá esett bizottsági tagot más biráló bizottsághoz osztja be, ennek egy tagját pedig a kifogás alá esettnek helyébe teszi át, s ha a tett bejelentések és kifogások mindegyikére nézve intézkedett, a biráló bizottságokat működésük azonnali megkezdésére hivja fel.

42. §.

Az igazolási állandó bizottság a 41. §. által reá bizottakat a 30. §. szerint tartandó ülésében, vagy legfeljebb az utánna következő napon teljesíti.

43. §.

A jelen szabályoknak a 31-ik §-tól a 42-ikig bezárólag terjedő §§-ai azon ülésben, melyben a biráló bizottságok tagjai föleskettetnek, nyilvánosan felolvasandók.

44. §.

Az igazolási állandó bizottság tagjainak számában halál, vagy más elhárithatlan ok miatt támadott hiányt azon osztály, mely a hiányzó tagot választotta, akképen pótolja, a mint az igazolási állandó bizottság tagjai a 14-ik §. szerint általában választattak. S e végett a háznak mindazon tagjai, kik annak alakulásakor az osztályokba még beso-

rozva nem voltak, azokba a lehetőségig egyenlő számmal, sorshuzás utján, a ház elnöke által beosztandók.

45. §.

A biráló bizottságok tagjainak számában támadott hiányokat a képviselőház a 26. §. rendelkezése szerint pótolja.

46. §.

Az igazolási vagy biráló bizottsági tagságot mindegyik képviselő, ki arra megválasztatott, elfogadni és megbizatásában eljárni tartozik.

47. §.

Ha a biráló bizottságnak valamely tagja a 29. §-ban foglalt eskünek letételére, vagy a bizottsági ülésekben, a bizottság elnöke által hozzá intézett felszólitás után is, meg nem jelenik, a képviselőház, melynek az utóbbi eset haladéktalanul följelentendő, a körülmények szerint fog intézkedni.

48. §.

Mindegyik biráló bizottság elsőbben is titkos szavazással és általános többséggel elnököt, a ház elébe terjesztendő jegyzőkönyvének vezetésére jegyzőt választ, s ekképen megalakulván, a birálatára utasitott tárgyakat előterjesztés végett egy vagy több előadó közt felosztja, azután az illető választókerületeknek Budapesttől való távolságára s az esetek nagyobb vagy kisebb bonyolódottságára figyelmezve, meghatározza a sorrendet és napot, a melyen ezen tárgyaknak mindegyikét birálat alá veendi, s erről az érdeklett képviselőt vagy meghatalmazottjait, a választás ellen kérvényezőknek, s azt védő választóknak meghatalmazottjait, illetőleg magukat a személyesen fellépni kivánó választókat is, a mennyiben Budapesten jelen vannak s lakásukat a ház irodájában bejelentették, nyomban értesitteti.

49. §.

A biráló bizottságoknál határozathozatalra legalább öt tag jelenléte szükséges.

50. §.

A biráló bizottság érdemleges működését az alakulását követő három nap eltelte előtt nem kezdheti meg, de nyolcz nap alatt megkezdeni és azután az általa megállapitott sorrendben naponként szakadatlanul folytatni köteles.

51. §.

A biráló bizottság a hozzáutasitott megbizó-leveleket és kérvényeket, a mennyire lehetséges, a kitűzött napon és sorrendben veszi tárgyalás alá; a kitűzött napnál előbb tárgyalás alá nem veheti s tárgyalásuk megkezdéseig a kérvény adatainak megczáfolására, ugy az érdekelt képviselő, mint az illető választók részéről egy-egy irott nyilatkozatot elfogad.

52. §.

A tárgyalási nap elérkeztével a biráló bizottság a beadott iratoknak nyilvános ülésben leendő felolvasása után meghallgatja, ha a tárgyalásnál jelen vannak, a kérvényezők, a megválasztását védeni kivánó képviselő s a választást védő választók meghatalmazottjaiknak, illetőleg magoknak a saját személyökben fellépő választóknak élő szóval teendő nyilatkozataikat s ezeket jegyzőkönyvbe vétetvén, a választásnak igazoltatását, illetőleg megsemmisitését itéletileg kimondja, vagy a mennyiben a tényállásnak körülményeit bővebben felvilágositandóknak találja, e végett végzés által vizsgálatot rendel; ez utóbbi esetben pontonkint kijelöli a körülményeket, a melyekre a vizsgálat kiterjesztendő, s megnevezi azon tagját vagy tagjait, kik a vizsgálatot végrehajtandják.

53. §.

Midőn a bizottság tanuknak, vagy választási eljárás folyama alatt elkövet törvénybe ütköző cselekménynyel vag mulasztással vádoltaknak kihallgatás szükségesnek találja, különösen pedi ha a választók megvesztegetésének, vag a kormány hivatalnokai, vagy más kö tisztviselők hivatalos állásuk felhasznál sával történt illetéktelen beavatkozásán okadatolt gyanuja merül fel, a vizsgál mindig elrendelendő.

54. §.

A biráló bizottságnak mind itélete mind végzései kimeritőleg indokolandó

55. §.

Ha a bizottság kebeléből a vizsg latra senki sem küldethetnék ki, ez irán — a kérdéses ügyre vonatkozó tárgyalási jegyzőkönyv közlése mellett — az igazolási állandó bizottságnak azonnal

jelentés teendő, s ez esetben az igazolási állandó bizottság fogja az igazolt képviselők közül a vizsgálatra kiküldendő egy vagy több tagot kijelölni.

56. §.

A biráló bizottságok tagjai a választás igazolása, megsemmisitése vagy további vizsgálat alá vétele iránt élő szóval szavaznak s mindegyik bizottsági tagnak szavazata indokaival együtt, ha ezeket is följegyeztetni kivánja, jegyzőkönyvbe igtatandó.

57. §.

Ugy az igazolási, mint a biráló bizottságok ülései nyilvánosak, a tanácskozás mindazonáltal s a szavazás a hallgatóság eltávolitása után történik.

58. §.

A kérvény tárgyában teendő minden értesités ugy a bizottságok, mint a

vizsgálatra kiküldendő képviselők által a kérvényezők, a kérvénynyel megtámadott képviselő vagy a kérdésbe vett választást védő választók meghatalmazottjaihoz intézendő.

59. §.

Ha akár a kérvényezőknek, akár az érdeklett képviselőnek, akár a választást védő választóknak meghatalmazottjai, illetőleg a saját személyökben fellépő választók a bizottsági tárgyalásnál jelen nincsenek: ez a tárgyalás folyamát nem gátolja.

60. §.

A választás ellen folyamodók kérvényének és mellékleteinek másod-példányát az érdeklett képviselő, vagy a választást védők meghatalmazottja a ház irodájából kivehetik.

61. §.

A biráló bizottság határozatai illető elnökeik által a háznak bejelentetvén, a ház

azon képviselőket, a kiknek választatása a bizottság által törvényesnek ismertetett el, az igazolt képviselők jegyzékébe beiratja; azoknak helyébe, kiknek választatásuk megsemmisittetett, új választást rendel, s ennek eszközlésére az elnököt utasitja, és a megrendelt vizsgálatoknak a bizottsági utasitás szerint leendő végrehajtására, a bizottságilag kijelölt tagokat kiküldi.

62. §.

Vizsgálatra lett kiküldetését mindegyik képviselő elfogadni köteles. Ha azonban a kiküldött képviselő magát ezen megbizatástól fölmentetni kéri, a ház a körülmények szerint intézkedik; s ha a felhozott mentségi okokat alaposaknak találja, elrendelheti, hogy az 55-ik §. értelmében új kiküldetés eszközöltessék.

63. §.

Azon képviselőnek tagsági joga, a kinek választása iránt vizsgálat rendelte-

tett, ezen vizsgálat folytán hozandó további határozatig akkor is fenmarad, ha nyilvánitotta, hogy megválasztatását védeni nem akarja.

64. §.

A vizsgálatra kiküldött képviselő nyilt ülésben, az elnöki szék előtt állva, következő esküt tesz:

»Én . . . . esküszöm, hogy a vizsgálatban, melyre a képviselőház által kiküldettem, részrehajlás és mellékes tekintetek nélkül járok el, a törvény s a képviselőház megállapitott szabályai szerint, megbizatásom körében, minden igyekezetemet az igazság földeritésére forditom s a tapasztalandókról hű jelentést teszek. Isten engem úgy segéljen!«

65. §.

A vizsgálatra kiküldött képviselő az illető törvényhatóságnak vagy az illető választókerületnek egyik helyére, a vá-

lasztás ellen kérvényezők, az érdeklett képviselő, és a választást védő választók meghatalmazottjait, a mennyiben nevezve vannak, illetőleg a saját személyökben fellépni kivánó választókat, az illető törvényhatóság elnöke által bizonyos napra megidéztetvén, azoknak, ha megjelennek, meghallgatásával a vizsgálatot végrehajtja.

66. §.

Ha sem az érdeklett képviselőnek, sem választóinak részéről a választás megvédésére senki nem jelentkezett, a vizsgálatra a szavazat-szedő bizottságnak a megválasztott képviselő részéről működött tagjai hivandók meg, s ha nyilatkozni akarnak, meghallgatandók.

67. §.

A kiküldött képviselő a vizsgálatnál a polgári törvénykezési rendtartásnak a tanukihallgatásra és a szemlére vonatkozó szabályaihoz alkalmazkodik. — Eljárásáról rendes jegyzőkönyvet vezet.

68. §.

A vizsgálat alkalmával a tanuk és szakértők hit alatt hallgatandók ki, s azokat a vizsgálatra kiküldött képviselő által megkeresendő illetékes törvényhatósági tisztviselő esketi meg. A törvényhatósági tisztviselőnek és a tanuknak járandóságait a kiküldött képviselő határozza meg. A választást megtámadó fél ezen költségei a letett összegből fedezendők; ellenben a választást védőket terhelő költségek ezek által a helyszinén előlegezendők.

69. §.

A vizsgálatra kiküldött képviselő a felek által megnevezett tanukon kivül:

a) mindazokat is hit alatt kihallgathatja, kiknek meghallgatását a ténykörülmények felvilágositására szükségesnek véli; sőt

b) azokat, kik a választás végrehajtására a törvény rendeleténél fogva

hivatalból folytak be, ha a választás hiányainak okául az ő eljárásuk jelentetik fel, nyilatkozatra felszólitani köteles; valamint

c) azokat is, — kik a választás érvényét megerőtlenitő törvénytelen cselekménynek vagy mulasztásnak a választási eljárás folyama alatti elkövetésével alaposan vádoltatnak; egyébiránt pedig:

d) a választásra vonatkozó minden közokmányoknak vele leendő közlését az illetőktől követelheti.

70. §.

A törvényhatóságok tisztviselői a vizsgálatra kiküldött képviselőnek kiküldetése körében tett megkereséseit teljesiteni, az általa kihallgattatni kivánt tanukat vagy szakértőket elébe rendelni, a kijelölt közokmányokat vele közleni, s általában a vizsgálat végrehajtásában neki hatóságuk köréhez képest segédkezet

nyujtani tartoznak; ezenkivül azonban a vizsgálatra más befolyást nem gyakorolhatnak, és igy a tanuk vagy vádlottak kihallgatásánál sem lehetnek jelen.

71. §.

A vizsgálatnál tanuskodni vagy nyilatkozatot adni vonakodók azon büntetés alá esnek, mely az alapos ok nélkül meg nem jelent, vagy vallomást tenni vonakodó tanuk ellen a polgári törvénykezési rendtartásban van megállapitva. Ezen büntetés megszabása végett az illető biráló bizottság végzése, és a háznak ezzel egyértelmüleg hozandó határozata folytán az igazságügyminister fogja az illetékes törvényhatóságot felhívni.

72. §.

A vizsgálatra kiküldött képviselő jelentését, az eljárásról vezetett jegyzőkönyvvel együtt, a képviselőháznak benyujtván, ezek a képviselőház által további

tárgyalás végett azon biráló bizottságnak adatnak ki, mely a kérdéses választás megbirálásával már elébb is megbizva volt.

73. §.

A vizsgálatról beadott jelentés folytán a bizottság által a tárgyalás a jelentés beadását követő 14 napnál rövidebb-, 30 napnál hosszabb időre nem tűzethetik ki, s a kitűzött határnap elérkeztével a kérdéses választás érvényessége felett a határozat hasonlóképen a fentebbi, jelesül az 52-től a 62-ikig bezárólag terjedő §§-okban foglalt szabályok rendelete szerint hozatik és foganatosittatik.

74. §.

A megalakitott igazolási és biráló bizottságok az országgyülés egész folyama alatt működnek.

75. §.

Olyan megbizó levelek s az ezek érvénytelenitését sürgető kérvények, me-

lyek a ház alakulása előtt a 11. és 17-ik §§-ok szerint osztályokhoz megvizsgálás végett nem utasittathattak, valamint olyanok is, melyek később időnkint nyujtatnak be, az ezek érvénytelenitését czélzó kérvényekkel együtt, az igazolási és biráló bizottságok által az országgyülés egész folyama alatt ugyanezen fejezet szabályai szerint vizsgáltatnak meg és intéztetnek el.

MÁSODIK CZÍM.

A választások elleni kérvényekről.

76. §.

A ház alakulásának kimondása után az eddig igazolt képviselők választása ellen kérvény többé nem fogadtatik el.

77. §.

A ház alakulása után a 17. §. szerint bemutatott megbizó levelek, ugyszintén az országgyülés folyama alatt időközben

történő választások ellen kérvény csak a választás napjától számitandó 30 nap alatt adathatik be. — Ezen határnap elmultával beadott kérvények visszautasitandók.

78. §.

Kérvényt valamely képviselő választásának érvénytelenitése végett csak az illető választókerületi választók adhatnak be.

79. §.

Minden ilyen kérvény a ház alakulása előtt a korelnöknél, a ház megalakulása után a választott elnöknél adandó be, s tárgyalás alá csak ugy vétethetik:

a) ha a képviselőházhoz van intézve;

b) ha legalább 10 választó által van aláirva, kik között az ellenjelölt helyet nem foglalhat;

c) ha pontonkint ki vannak jelölve mindazon okok, melyeknél fogva a kérvényezők az illető választás érvényességét megtámadják;

d) ha a folyamodásbeli kitételek okadatolására bizonyitó adatokkal van ellátva;

e) ha magában foglalja azon egy vagy két meghatalmazott nevét, és ezek lakásának megjelölését, kik a kérvényt a kérvényezők nevében védeni fogják; az ezek részére törvényesen kiállitott meghatalmazvány a fönebbi *b)* pont alatt emlitett — legalább tiz választó által — aláirandó, s a kérvényhez melléklendő;

f) ha a ház pénztárnokának vagy annak nem létében a kor-, illetőleg választott elnöknek eredeti elismerésével van ellátva, hogy az okozandó költségek fedezésére előleges biztositékul a kérvényezők által az e részben nekik kiszolgáltatott külön nyugta szerint, ezer forint készpénzben a ház pénztárába letétetett;

g) ha a kérvényhez annak és mellékleteinek másolata is csatolva van.

80. §.

A megtámadott választásának a beadott kérvényben följelentett hiányait a kérvény védői a tárgyalás folyama alatt, a biráló bizottság előtt pótló adatokkal támogathatják; de a kérvényben följelentetteken kivül más kifogásokat többé nem adhatnak.

81. §.

Azon kérvény, melynek beadásánál a 79. §. *f)* pontja rendeletének megfelelve nincs, a nélkül, hogy a háznak bemutattatnék, a kor-, illetőleg választott elnök által visszautasitandó.

Egyébiránt a választások érvényessége ellen intézett kérvény, a 76. és 77. §§. eseteit kivéve, a kor-, illetőleg választott elnök által, ugy a mint beadatott, elfogadandó. Azt, vajjon tárgyalás alá vételét

külkellékeinek hiánya nem gátolja-e? az illető biráló bizottság határozza meg s a kérvényt, mely a 79. §-ban körülirt külkellékekkel nem bir, tárgyalás nélkül visszautasitván, az illető képviselőt, ha megbizó levele, tartalmára vagy kiállitására nézve különben kifogás alá nem vehető, igazoltnak jelenti ki.

82. §.

A választások ellen beadott kérvények szerkesztésénél, fölszerelésénél, benyujtásánál elkövetett hamisitások eseteit a biráló bizottságok jelentése folytán a képviselőház, a büntetésnek törvény utján leendő megszabathatása végett, elnöke által a ministeriumnak tudomására fogja juttatni.

83. §.

Az igazolásra vonatkozó összes iratok bélyegmentesek.

HARMADIK CZÍM.

Az igazolási eljárás költségeiről.

84. §.

A bizottság jelentése folytán a ház által elrendelt vizsgálat költségei a kérvényezők által a 79. §. *f)* pontja szerint letett összegből, a ház elnökének utalványozása mellett, a vizsgálatra kiküldött képviselőnek előlegeztetnek.

85. §.

Az igazolási tárgyalásban érdeklett felek, ha arra tett költségeiket megtéríttetni kivánják, azoknak elégséges bizonyitékokkal ellátott jegyzékét az illető biráló bizottságnak véghatározata meghozása előtt bemutatni kötelesek.

86. §.

A biráló bizottság úgy a vizsgálatra kiküldött képviselő, mint az érdeklett

felek által beadott költségjegyzékeket megvizsgálván, a megtéritendő költségek összegét a véghatározat hozatalával egyidejüleg külön végzésben megállapitja.

87. §.

Ha a biráló bizottság a beadott kérvényt alaptalannak mondja ki, a kérvényezők az ellenfeleik részére megállapitott összes költségek megtéritésében egyetemlegesen marasztalandók el.

88. §.

Ha ellenben a választás megsemmisitése mellett a kérvény teljesen indokoltnak mondatik ki, a kérvényezők megállapitott költségeinek megtéritésében elmarasztalhatók:

a) az illető képviselő, ha megválasztatásának megvédéséről a 36. §. értelmében nem mondott le;

b) a választás védésére jelentkezett választók és ezeken kivül

c) azok, a kiknek törvénybe ütköző cselekménye vagy mulasztása a biráló bizottság által a választási eljárás hiányainak okozásában tényezőül mondatott ki, habár a védelméről lemondott képviselő volna is.

89. §.

A biráló bizottság a ténykörülmények szerint határozza meg, vajjon a 88. §-ban elősoroltak a költségek megtéritésében mind egyetemlegesen, vagy az *a) b) c)* pontokkal jelölt osztályok szerint, akár egyénileg, akár egyetemlegesen is, mely összegben marasztaltassanak el.

90. §.

Egyetemleges marasztalás esetében az egész marasztalási összeg, az ilyképen elmarasztaltak bármelyikétől behajtható; ennek azonban a vele egyetemleges elmarasztaltak ellen a törvény rendes utján visszkeresete van.

91. §.

A biráló bizottság a felek költségeit kölcsönösen kiegyenlitetteknek is kimondhatja s ez esetben saját költségeit mindegyik fél, maga a vizsgálati költségeket pedig a felek közösen viselik.

92. §.

A költségekre nézve nyertes fél a biráló bizottság jelentésének a ház elé lett terjesztésétől számitva 90 nap alatt, a biráló bizottság által az igazolási költségek miként leendő megtéritése iránt hozott végzést, a törvény utján leendő érvényesitése végett, a ház elnökétől, ennek és egy jegyzőnek aláirása alatt, hiteles másolatban kikérheti.

93. §.

Ha a kérvényezők a költségekben egészen vagy a 91. §. szerint részben marasztaltatnak el, az általok biztositékul letett összegnek a megállapitott költségek

fedezése után fönmaradt részét, — ha pedig a költségek megtéritése alól felmentetnek, az egész letett összeget, az elnök utalványa mellett, a ház pénztárnokától törvényes meghatalmazottjok által fölvehetik.

A megállapitott költségeknek még ki nem szolgáltatott részét, a ház elnöke a letett biztositékból az illető törvényhatóságnak küldi át, az illetőknek leendő kiszolgáltatás végett.

94. §.

Ha a választás ellen beadott kérvényt a kérvényezők meghatalmazottjai irott nyilatkozatban feltétlenül visszaveszik, vagy a választásnak felvállalt megvédéséről mind az érdeklett képviselő, mind a választás megvédésére jelentkezett választók, illetőleg meghatalmazottjaik a tárgyalás folyama alatt irott nyilatkozatban jogérvényesen lemondanak: a további bizottsági eljárás, illetőleg vizsgálat meg-

szüntetendő s az első esetben az érdeklett képviselő igazoltnak mondatik ki, az utóbbi esetben pedig a választás megsemmisittetik; az addig felmerült költségek megtéritésének kérdése iránt mindazonáltal, a biráló bizottság ezen esetekben is határozni fog.

95. §.

Az I. és II. fejezetben foglalt szabályokat a belügyminister a törvényhatóságoknak köztudomásra hozatal végett megküldi.

96. §.

Az I. és II. fejezetben foglalt szabályok a legközelebbi országgyülés egész folyama alatt és a ház újabb intézkedéseig azontúl is érvényesek. A javaslatba hozandó módositások elfogadtatásuk esetében csak az azután következő országgyülésen lépnek hatályba.

III. FEJEZET.

A tanácskozási rendről.

ELSŐ CZÍM.

Osztályok és bizottságok.

97. §.

A tanácskozás előkészitése osztályokban, vagy külön bizottságokban történik.

98. §.

A ház, megalakulása után, az elnök és alelnökök kivételével, sorshuzás utján kilencz osztályra osztatik fel, egyszersmind a következő tizenkettő, ugymint:

1. igazságügyi,
2. pénzügyi,

3. közlekedésügyi,
4. közoktatásügyi,
5. kérvényi,
6. gazdasági,
7. naplóbiráló,
8. véderő,
9. könyvtári,
10. mentelmi,
11. számvizsgáló,
12. zárszámadás-vizsgáló

állandó bizottságok egy ülésszakra v lasztatnak.

A 6-ik, 8-ik, 9-ik és 11-ik bizotts legalább 7, a 7-ik 25, a többi legalál 15 tagból áll.

Ezeken kivül a ház egyes ügyek vagy az ügyek egyes nemeire m bizottságokat is alakithat.

Ezen bizottságok ülései a képvis lőkre nézve nyilvánosak és épen ezé üléseik ideje a képviselőház táblájá kifüggesztendő.

Ugyanekkor választatnak meg az összeférhetlenségi bizottság 9, és az 1868: XLVI. törvényczikk értelmében, az államadósságok ellenőrzésére kiküldendő bizottság 4 rendes- és 2 póttagja, az országgyülés egész tartamára.

99. §.

Ugy az osztályok, mint a bizottságok általános többséggel rendes elnököt és jegyzőt választanak a maguk kebeléből. Ezen választásnál összes tagjaik általános többségének jelenléte szükséges. Elnököt és jegyzőt egyes ülésekre helyettesithetnek.

100. §.

Ha oly inditvány terjesztetik elő, mely nem törvény alkotását czélozza, felvételi ideje meghatároztatik és ez alatt kinyomatván, a tagok között szétosztatik.

101. §.

A felvételre kitűzött napon az inditványozó kifejti inditványát s a ház érdemleges tárgyalás nélkül szavazás utján elhatározza, ha vajjon az inditvány tárgyalás alá vétessék-e vagy ne?

102. §.

Oly inditványok, melyek nem törvény alkotását czélozzák, az osztályok vagy külön bizottságok mellőzésével, a ház által közvetlenül is tárgyalhatók.

103. §.

Ha az inditvány törvény alkotását czélozza, azt törvényjavaslatképen szerkesztve, kell a bejelentéskor benyujtani. A törvényjavaslat a tagok között kinyomva szétosztandó s ha a ház tárgyalni kivánja, mindenesetre osztályülési vagy bizottsági tárgyalásra utasitandó.

104. §.

A törvényjavaslatokra, melyek elő-készitő tárgyalás végett bizottsághoz utasittattak, minden képviselő, habár nem tagja a bizottságnak, nyujthat be inditványt vagy módositást az illető bizottság elnökénél, ki azokat a bi-zottsági tárgyalás folyama alatt elő-terjeszti.

Azon képviselő, kinek inditványa vagy törvényjavaslata valamely bizott-sághoz utasittatott a ház által, annak tárgyalásában részt vehet, habár nem tagja a bizottságnak; szavazattal azon-ban nem bir.

105. §.

A ministerium által előterjesztett törvényjavaslatoktól az osztályülési, ille-tőleg bizottsági tárgyalást megtagadni nem lehet.

Midőn valamely állandó vagy szak-bizottság jelentését a ház elébe terjeszti,

a minister, az inditványozó képviselő, vagy a bizottság előadója inditványozhatja, hogy a kérdés az osztályok mellőzésével egyenesen a házban tűzessék napirendre.

Ezen inditvány felett a ház, a netalán ellenkező nézetben levők közül legfeljebb két képviselőnek felszólalása után, egyszerű szavazással dönt.

106. §.

Az osztályok tárgyalásaikat befejezvén, minden tárgyra előadót választanak, ennek idevonatkozó jegyzőkönyveiket átadják s mindezt elnökeik által a ház elnökének bejelentik.

107. §.

Ha a bejelentés öt osztály részéről megtörtént, a ház elnöke központi bizottságba hivja össze az előadókat, s erről a hátramaradt osztályokat értesiti.

108. §.

Az előadókból alakult központi bizottságban az elnökséget a ház elnöke, vagy az általa e czélra megbizott egyik alelnök szavazati jog nélkül viszi.

109. §.

A központi bizottság az osztályok előadott nézeteit meghallgatván, a tárgynak megvitatása után, a többség irásban foglalt véleményének az ülésben leendő indokolt előterjesztése végett egy előadót választ.

A kisebbségben maradott, vagy egyes előadók kisebbségi vagy eltérő nézeteiket azon alkalommal szintén szóval vagy irásban előterjeszthetik.

110. §.

A központi bizottság jelentése az irásban beadott külön-véleményekkel együtt a ház asztalára letétetvén, kinyo-

matik s rendkivüli eseteket kivéve — legalább három nap közbevetésével — napirendre tűzetik.

111. §.

A ház a tárgyat újabb megvitatás végett a központi bizottsághoz vagy az osztályokhoz visszautasithatja.

Az osztályok ez esetben más előadókat is választhatnak.

112. §.

Az osztályok minden ülésszak elején sorshuzás, az állandó bizottságok pedig választás utján újra alakittatnak.

113. §.

A háznak mind állandó, mind egyes esetekre választott bizottságai albizottságokra oszolhatnak s a tárgy kellő megvitatása után jelentéseiket, illetőleg javaslataikat — irásba foglalva — külön előadók által előterjesztik.

A bizottság kisebbsége, vagy egyes tagjai, különvéleményeiket azon alkalommal szintén szóval vagy irásban előterjeszthetik.

114. §.

Minden szak- és külön bizottságnál érvényes határozathozatalra a beválasztott bizottsági tagok általános többségének jelenléte szükséges.

Ha valamely bizottság a tagok kellő számának meg nem jelenése miatt kétszer egymás után ülést nem tarthatott, az illető elnök ezt, a meg nem jelent bizottsági tagok megnevezésével — a háznak — bejelenti, mely a bizottságot, ha szükségét látja, pótválasztással egészíti ki.

115. §.

A külön bizottságok jelentései, illetőleg javaslatai, a kisebbségi vagy különvéleményekkel együtt kinyomatván,

rendkivüli eseteket kivéve, legalább 3 nap közbevetésével napirendre tűzetnek, illetőleg osztályokhoz utasittatnak.

116. §.

A ház — ha az elnök, a ministerek valamelyike, vagy tiz tag kivánják — zárt üléssé változik át. Ezen ülésben legelőször is a felett határoz: van-e elegendő ok zárt ülést tartani? Ily ülésben határozat nem hozathatván, jegyzőkönyv sem vezettetik.

117. §.

A ministerek vagy megbizottjaik a kivánt felvilágositások adása végett mind az osztályok, mind a központi és külön bizottságok üléseiben részt vehetnek, vagy azokba az osztályok és bizottságok őket meghivhatják; ennélfogva ezen ülések idejéről, helyéről és tárgyáról a ministerium, az illető osztály vagy bizottsági elnökök által értesitendő.

118. §.

A bizottságok a tárgy iránt mindenkit előhivhatnak és meghallgathatnak, a meghivott felelni tartozván.

119. §.

Az osztályok, valamint a központi és különbizottságok ülései, a ház tagjaira nézve nyilvánosak.

Az osztályok és bizottságok jegyzőkönyvei és irományai a képviselőház által leendő megtekinthetés végett, a ház irattárába tétetnek.

Azok kinyomatását és tagjai közti kiosztását a ház elrendelheti.

MÁSODIK CZÍM.

Az összeférhetlenségi bizottság.

120. §.

Az összeférhetlenségi bizottság tagjainak száma kilencz.

A bizottságba beválasztott tagok a terem közepén — az elnöki szék előtt állva — nyilt ülésben a következő esküt teszik le:

»Én ...... esküszöm, hogy az előttem tárgyalandó képviselői összeférhetlenségi ügyekben, a törvény rendelete szerint s a képviselőház szabályai által kijelölt megbizatásom körében — részrehajlás és mellékes tekintetek nélkül járok el, minden igyekezetemet az igazság felderitésére forditom. Isten engem ugy segéljen.«

121. §.

A bizottság elnököt és jegyzőt saját kebeléből titkos szavazással választ; szükség esetén mindkettő hasonló módon helyettesithető.

Érvényes határozathozatalra 5 tag jelenléte szükséges.

Ülései a képviselők számára nyilvánosak, tárgyalásairól jegyzőkönyvet

vezettet s ezt a háznak esetenkint bemutatja.

122. §.

Az összeférhetlenségi bizottsági tagságot mindegyik képviselő, ki arra megválasztatott, elfogadni és megbizatásában eljárni tartozik.

123. §.

A bizottság egyik tagja sem vehet részt a bizottsági ülésben azon képviselő elleni bejelentés tárgyalásánál, kinek:

a) választásánál ellenjelöltje volt;

b) kinek választásában részt vett; vagy

c) mint beirt választó résztvenni jogositva volt;

d) kihez oly viszonyban áll, mely miatt annak ügyeiben a polgári törvénykezési rendtartás szerint nem biráskodhatnék.

124. §.

Ha valamely képviselő ellen összeférhetlenségi eset jelentetett be a háznál, az elnökség vagy egyes képviselők által, ezen bejelentés tárgyalás végett, vita nélkül az összeférhetlenségi bizottsághoz tétetik át.

125. §.

A bizottság meghallgatja a képviselőt, ki ellen az összeférhetlenségi bejelentés tétetett, valamint a bejelentőt is; maga elé terjeszteti az adatokat, melyek a kérdés megvilágitására szolgálhatnak.

Ha akár a bejelentett képviselő, akár a bejelentő vagy mindketten meghallgattatásukat kivánják, ez tőlük nem tagadható meg. Előadásukat akár irásban, akár szóval tehetik meg.

126. §.

A bizottság bevégezvén tárgyalását, az elnök a határozat megállapitására

szolgáló vitatkozás és határozathozatal idejére a hallgatóságot távozásra szólitja fel.

Határozatot a bizottság a jelenlevők általános többsége szerint hoz s azt az elnök nyilt ajtóknál, az indokokkal együtt élőszóval kihirdeti és mindig irásban és indokolva terjeszti a ház elé.

127. §.

A ház a jelentést tudomásul veszi.

HARMADIK CZÍM.

Naplóbiráló bizottság.

128. §.

A naplóbiráló bizottság tagjainak száma huszonöt; megválasztását és alakulását illetőleg a 98., 99. és 112. §§. érvényesek.

129. §.

Megalakulása után azonnal ülést tart, melyben feladatának gyorsabb és czélszerűbb megoldására czélzó eljárási ügyrendjét megállapitja s ebben ugy intézkedik, hogy tagjai közül a szolgálati sorban következő kettő a ház napi ülésein jelen legyen, kik a gyorsiroda által összeállitott országgyülési naplót a szerkesztőtől átvevén, azt három nap alatt megbirálják s további eljárás végett az orsz. napló szerkesztőjéhez haladék nélkül visszaküldik.

130. §.

A megállapitott ügyrendet tudomás végett a háznak bemutatja.

NEGYEDIK CZÍM.

Tanácskozás.

131. §.

A tanácskozásra 40, határozathozatalra 100 tag jelenléte szükséges.

132. §.

Az ülés kezdetén mindenekelőtt az előbbi ülés jegyzőkönyve, a mennyiben az ugyanazon ülésben meg nem történt, felolvastatik és hitelesittetik.

133. §.

A jegyzőkönyv hitelesitése után az elnök a beérkezett előterjesztéseket és hivatalos beadványokat, tartalmuk rövid megemlitésével bemutatja; névtelen beadványok nem mutathatók be.

Bemutatja a tárgy rövid ismertetésével és a benyujtó képviselő nevének megemlitésével azon kérvényeket, melyeket hozzá képviselők nyujtottak be.

Hetenkint kétszer (szerdán és szombaton) felolvastatja az interpellatió- és inditványkönyvet, mely felolvasás az inditványokra nézve bejelentésnek tekintetvén, a ház az inditványnak indokolás végetti felvételére — az elnök javas-

latára — azonnal, minden vita nélkül, időt határoz s kinyomatását ezalatt eszközölteti.

134. §.

Minden inditvány, egy — a ház asztalára helyezett — inditvány-könyvbe, az inditványozó nevének s az inditvány tárgyának rövid bejegyzésével igtatandó be. Az igy bejegyzett inditvány irásba foglalva, egyszersmind a házelnöknek kézbesitendő.

135. §.

Az interpellatiók, egy — a ház asztalára helyezett — interpellatiós-könyvbe, az interpelláló képviselő nevének, az interpellatió tárgyának rövid jelzésével s a ministeri tárczának — melyhez intéztetik — megjelölésével vezettetik be.

Az interpellatiók mindig irásba foglalva, minden ülésben a napirend tárgyalására kiszabott időn kivül, terjeszthetők

elő s ugyan ilyenkor adatik azokra a válasz is.

Azt, hogy mely idő legyen a napirend tárgyalására kitűzve és mely órában történjenek az interpellatiók és adassék azokra a felelet, a képviselőház időről időre határozza meg.

Midőn a minister a hozzá intézett valamely interpellatióra felelni kiván, az iránt a házat maga, vagy a ház-elnök által — legalább egy nappal előbb — értesiti.

Rendkivüli sürgős esetekben a minister az előterjesztett interpellatióra rögtön is válaszolhat.

Az előterjesztett interpellatióra a minister harmincz nap lefolyása alatt nyilatkozik.

136. §.

A minister által adott válasz s az interpelláló viszonválaszának meghallgatása után a ház egyszerű szavazással

határoz a felett, vajjon a ministeri választ tudomásul veszi-e, vagy tárgyalás végett napirendre tűzi.

Ha azonban a minister szükségét látná a másodszori felszólalásnak, ez esetben az interpelláló a ház engedelmével szintén élhet a másodszori felszólalás jogával.

Ha az interpellatió tárgyára nézve később valamely képviselő külön inditványt tesz, ennek tárgyalása és elintézésénél az interpellatióra adott s már előbb tudomásul vett válasz döntő nem lehet.

137. §.

A napirendre kitűzött tárgy feletti tanácskozás megkezdetvén, attól eltérve, más tárgyról szólani, a háznak, az elnök felhivására adható engedelme nélkül nem lehet.

138. §.

Minden tárgy felett előbb az általános vita kezdődik, s csak ennek be-

fejeztével térhet át a ház az alapul már elfogadott tárgynak részletes és pontonkinti tárgyalására.

139. §.

Az első szó illeti a bizottsági előadót, vagy ennek nem létében az inditványozót; utána a kisebbségi előadó vagy a külön-vélemény, illetőleg ellen-inditvány beadója szólhat.

140. §.

A többi tagok szólás végett az ezzel megbizott jegyzőknél iratják fel magukat és sorban, még pedig, a mig egyenlő számban vannak, az inditvány mellett és ellen felváltva, hivatnak fel a szólásra.

141. §.

Mind az általános vitában, mind a részletes tárgyaláskor az egyes pontoknál, az alábbirt kivételekkel, mindenki csak egyszer szólhat.

142. §.

A megkezdett beszédet az ülés folyama alatt kell bevégezni s azt a következő ülésben folytatni nem szabad. A szólásra felirottak közül azon tag, kire az ülés meghatározott idejének vége előtt egy óranegyeddel kerül a sor, joggal bir vagy az ülés idejének meghoszszabbitását kérni, hogy beszédét elmondhassa, vagy az ülésnek befejezését kérni, egész beszédjének a következő ülésre halaszthatása végett.

143. §.

Ha az elnök azon kijelentésére, hogy szólásra többé senki sincs feljegyezve, szólni kivánó ekkor sem jelentkeznék, szavazás előtt még egyszer szólhatnak: a központi és külön bizottságok, illetőleg a kisebbségi vagy különvélemény előadói; az inditványozó, ha az indítvány nem bizottságilag tárgyaltatott;

az elleninditvány beadója, ha azt kivüle még kilenczen aláirták.

A módositvány elleninditványnak nem tekintetvén, annak előterjesztőjét a kétszer szólhatás joga nem illeti.

144. §.

A ministerek, vagy általuk a háznak előre bejelentett megbizottjaik, a szükséges felvilágositások adása végett a szavazási kérdés feltevése előtt bármikor szót kérhetnek, nem különben a bizottsági előadók is, a hozzájok intézett kérdésekre, vagy a vita alatt felmerült kételyekre nézve.

145. §.

Szót kérhetnek bármikor azok is, a kik:

a) napirendet inditványozni,

b) netaláni személyes megtámadásra válaszolni,

c) szavaik elferditését röviden helyre-igazitani, vagy

d) a ház szabályaira hivatkozni akarnak.

146. §.

Inditványt, elleninditványt és módositványt mindig irásba foglalva kell beadni s azok kinyomatását a ház elrendelheti.

147. §.

Az inditványozónak mindig jogában áll inditványát visszavonni; ha azonban már valaki azt magáévá teszi, az első inditványozó jogaiba lép s a netalán már megkezdett tárgyalás tovább foly.

148. §.

Beszédet olvasni tilos.

149. §.

A szólót beszédében megszakasztani nem szabad.

150. §.

Egyedül az elnöknek van joga a szólót beszédében megszakitani, vagy a tárgytól való eltérés eseteiben az elnök figyelmezteti a szólót; ki ha kétszeri figyelmeztetés után ugyanazon beszéd folyamában ismétli a fentebbi hibát, az elnök elvonja tőle a szót.

Ha szóló a közerkölcsiséget és illemet sértő vagy a ház tekintélyével össze nem férő kifejezést használ, az elnök őt rendre utasitja; ha ugyanazon beszéd folyamában a fentebbi hibát ismétli, az elnök megvonja tőle a szót; sőt a körülményekhez képest és ha a szónok mentségét, — melyhez minden ily esetben joga van — elegendőnek nem találja: a ház az elnök kérdésére jegyzőkönyvi megrovást is határozhat.

Az elnök által tett figyelmeztetés vagy rendreutasitás ellen felszólalni, azt visszautasitani vagy vita tárgyává tenni nem szabad.

151. §.

A ház a tárgyat a bizottsághoz vissza vagy az osztályokhoz vagy külön bizottságokhoz utasithatja s végleges elhatározását felfüggesztheti.

Ha ez csak egyes pontra, vagy valamely módositványra nézve történik, a többi szakaszok és pontok tárgyalását a ház tovább folytathatja.

ÖTÖDIK CZÍM.

Szavazás.

152. §.

Ha szólni kivánó nem jelentkezik, az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánitja s szavazásra fölteszi a kérdést.

153. §.

A kérdést mindig ugy kell feltenni, hogy arra mindenki igennel vagy nem-

mel felelhessen. Ha a szavazásra feltett kérdés, czikk vagy inditvány több részből áll, szétosztását lehet kivánni.

154. §.

Szavazás előtt a kérdésnek miként leendő feltevése felett új tanácskozás lehet s a ház többsége határoz.

155. §.

A szavazás megkezdése előtt, az egyik jegyző a kérdést újra felolvassa.

156. §.

Határozat hozatalára száz tag jelenléte szükséges.

Ha ez iránt kétség támadna, a jelenlevők megszámláltatnak.

A tanácskozások berekesztése után — ha husz tag irásban kivánja — a szavazás a következő napra halasztandó.

157. §.

A szavazás rendesen felállás és ülvemaradás által történik.

Ha az eredmény kétséges, ellenpróba tétetik.

Az elnök vagy tiz tag kivánatára, a jegyzők a szavazókat fejenkint összeszámlálják.

158. §.

A fejenkénti összeszámlálás bevégzése előtt, husz jelenlevő tagnak irásban beadott kivánságára névszerinti felhivás mellett történik meg a szavazás.

159. §.

Névszerinti szavazásnál a kérdés feltevése után 5 percznyi szünet engedtetvén, a szavazás ezen időköz eltelte után kezdetik meg és akkor a jelenlevők igennel vagy nemmel szavazni kötelesek.

A felállás és ülvemaradás általi szavazásnál a szavazás kezdete előtt öt

percznyi szünet akkor engedendő, ha azt a háznak legalább husz tagja irásban kivánja.

160. §.

Minden névszerinti szavazás megrendelése után, az elnök kihuzza azon névbetüt, melynél a névszerinti szavazás kezdődik.

161. §.

Szavazás közben beszédet tartani vagy a szavazatot indokolni nem szabad.

162. §.

A választások mindig titkos szavazással történnek.

A szavazatokat a jegyzők összeszámitván, az eredmény vagy még ugyanazon, vagy a legközelebbi ülésben közzététetik.

163. §.

Legelőször a központi, majd a különbizottsági javaslat s ennek nemlétében vagy el nem fogadtatása esetében az

alapul szolgáló javaslat vagy inditvány jön szavazás alá; azután sorban vétetnek elő a hozzá közelebb álló módositványok, végre az elleninditvány s ennek netaláni módositványai.

164. §.

Pénzajánlatnál előbb a legnagyobb összeg jön szavazás alá, azután sorban a javaslatba hozott kisebb összegek.

165. §.

Határozatai ellen a ház semmiféle óvást vagy ellenmondást el nem fogad.

166. §.

Törvényjavaslatnál — a szakaszonkinti tárgyalás befejezése után — az egészre nézve, 24 óra elteltével történik a szavazás.

Ennek alkalmával és a szavazást megelőzőleg csak oly kiigazitások eszközölhetők, melyek a részletes tanácskozás során elrendelt változtatásokból folyólag, a tárgyalás alapjául szolgált javaslat egyes czikkeiben és szerkezetében netán bennmaradott ellentétek kiegyenlitésére s ezeknek a megállapitott változtatásokkal összhangzásba hozására vonatkoznak.

Felolvastatván azután az egész törvényjavaslat, azt a ház szavazás utján elfogadja vagy elveti.

167. §.

A ház által elvetett inditvány vagy javaslat — akár czélozza törvény alkotását akár nem, s a tárgyalásnak bármely fokozatán vettetett is el, — ugyanazon ülésszak alatt, többé tanácskozás alá nem kerülhet.

168. §.

Az elnök minden hónap első ülésében mindazon inditványok és interpellatiók jegyzékét bemutatja, melyekre nézve a ház még nem határozott, illetőleg melyekre még felelet nem adatott.

IV. FEJEZET.

Kérvények.

169. §.

Kérvényt a házhoz benyujtani csak a ház valamely tagjának közvetitésével lehet.

A törvényhatóságok kérvényei és felterjesztései azonban, közvetlenül a ház elnökéhez intézendők.

Az elnöknek bemutatás végett átadandó kérvényre, az illető képviselő mindig sajátkezüleg irja fel nevét, mely tény a benyujtó képviselőnek felelősségét jelzi azért, hogy a kérvény az

alkotmányt, törvényt, a ház tekintélyét vagy a közerkölcsiséget sértő kifejezéseket nem tartalmaz.

170. §.

Kérvényeket nem képviselőknek vagy küldöttségeknek a házba vinni vagy élőszóval előadni nem szabad.

171. §.

Az elnök által a háznak bemutatott kérvény felolvasatlanul a kérvényi bizottsághoz tétetik át.

172. §.

A kérvények vizsgálatára a ház megalakulása után azonnal tizenöt tagu bizottságot választ, mely időnkint véleményes jelentést terjeszt a ház elé.

173. §.

A tárgyalandó kérvények sorjegyzéke előlegesen kinyomatván és a ház

tagjai közt kiosztatván, magok a kérvények a tárgyalást megelőző három napon át a ház irodájában kitétetnek és minden képviselő által megtekinthetők.

174. §.

A kérvények a kérvényi bizottság jelentésének alapján, hetenkint a szombati ülésben, a napirend tárgyalására kiszabott időn kivül tárgyalandók.

175. §.

Oly tárgyra vonatkozó kérvény, mely felett a ház akár valamely tagjának inditványa, akár előbb benyujtott kérvény folytán már határozott, azon ülésszakban többé nem tárgyalható s a bizottság által ezen egyszerű megjegyzéssel jelentetik be a háznak, tudomás végett.

176. §.

A kérvényre hozott határozatot az érdekelt fél, a ház jegyzője által aláirandó hiteles kivonatban kikérheti.

177. §.

Ha a ház valamely tagja, mint folyamodó fél által vagy érdekében adatik be kérvény, ez annak tárgyalása alatt se a bizottságban, se az ülésben jelen nem lehet.

De ha ellene adatott be kérvény, az iratok vele előlegesen közöltetnek, s védelmét mind a bizottságban, mind a ház előtt szóval vagy irásban előzőleg előadhatja; azonban a bekövetkező tanácskozásban és szavazásban részt nem vehet.

178. §.

A kérvényi bizottság ülésszakonkint újra választatik.

V. FEJEZET.

A ház tisztviselőiről.

ELSŐ CZÍM.

Az elnök.

179. §.

Az elnök a ház akarata szerint megnyitja és eloszlatja az ülést, kitűzi a napirendet s azt a házban kifüggeszti.

Előadja a beadványokat; a szabályok értelmében vezeti és bezárja a tanácskozásokat; felteszi a kérdést és kimondja a határozatot.

A jegyzőkönyvet, miután az meghitelesittetett, aláirja.

Őrködik a csend és a házi ügyrend megtartása felett, felügyel a ház összes tisztviselőinek és tisztjeinek eljárására és működésére.

180. §.

Az ülés idejét az országház kapuján és Budapest több részében kifüggesztendő falragaszok által idején kihirdetteti, s ülés végén a legközelebbi ülés idejét, a ház kivánatához képest, kijelenti.

Az ülés idejéről a ministeriumot is értesiti.

181. §.

1. Oly esetekben, midőn a ház saját határozatával függeszti fel ülésezését: husz tag kivánatára az elnök ülést hirdetni köteles.

2. A kivánat szóval vagy irásban nyilvánitandó.

3. A szóval kifejezett kivánat az elnöknek mind a husz tag által személyesen, ugyanazon napon jelentendő be.

4. Az irásbeli kivánat az indokok előadása mellett, egy nyilatkozatba foglalandó.

A felhozott indokok okából a kivánat vissza nem utasitható.

E nyilatkozatra mindegyik tag nevét és aláirása keltét (hely, év, hó és nap) sajátkezüleg irja reá.

A kiállitott nyilatkozatot a legrégibb aláirás keltét követő tizennégy nap alatt az aláirók sorából, és nevében négy tag személyesen nyujtja át az elnöknek.

A benyujtók e minőségükben neveiket sajátkezüleg a nyilatkozatra reá irják.

5. Oly esetekben, midőn a ház ülésezése felfüggesztésekor egyszersmind a határnapot is meghatározza, melynek bekövetkeztéig érdemleges ülés nem fog tartatni: az elnök az ülés napját ugy köteles kitűzni, hogy a kivánat szóbeli kijelentésének vagy az irott nyilatkozat átnyujtásának napját követő tiz nap valamelyikén, az ülés megtartassék.

Az ülésezés felfüggesztésének a ház által elrendelt minden más eseteiben, az ülés az irott nyilatkozat átnyujtásának, vagy a kivánat szóbeli kijelentésének napjára következő négy nap valamelyikére tűzendő ki.

182. §.

Az elnök a tanácskozási rend érdekében mindig szólhat, sőt ha a tagok attól eltérnének, köteles szólani; őt ezen beleszólásban gátolni nem szabad. De ha a tárgy érdeme mellett vagy ellene akar szólani, az elnöki széket egyik alelnöknek engedi át és azon tárgy bevégeztéig nem foglalhatja el azt ismét.

Ha azonban az elnök vagy alelnök az államköltségvetés feletti általános vitában részt vesznek, vagy a ministeri tárczák valamelyikének egyes részletéhez hozzászólnak: ez nem zárja ki, hogy az ezek feletti határozat kimondása után az egyes ministeri költségvetéseknek, vala-

mint azon ministeri költségvetés többi részletének tárgyalása alatt, az elnöki széket elfoglalhassák.

183. §.

Az elnök csak a szavazatok egyenlősége esetén szavaz.

184. §.

Ha a ház valamely tagja a rendet zavarja, az elnök őt névszerint is rendre utasithatja.

Ezen rendreutasitás ellen felszólalni, azt visszautasitani, vagy vita tárgyává tenni nem szabad.

Ha az illető tag a rendzavarást folytatja, a ház intézkedik.

185. §.

Ha az ülésben folytonos rendzavaró lárma és nyugtalanság uralkodik, melyet az elnök nem képes lecsillapitani, az elnök kinyilatkoztatja, hogy az ülést fel

fogja függeszteni. Ha a csend ezután sem áll helyre, az elnök az ülést bizonyos időre, mely egy óránál hosszabb nem lehet, felfüggeszti.

186. §.

Az elnök őrködik a nyilvánosság felett; a hallgatóságot, ha kell, a törvény értelmében rendre inti, és szükség esetében a teremből kiparancsolja; sőt a rendzavarókat meg is fenyitteti.

E végre minden alkotmányos eszköz és fegyveres erő használata is, saját felelőssége mellett rendelkezésére áll.

187. §.

Az elnök a háznak igazolt, s az elrendelt vizsgálat folyama alatt képviselői jogokat gyakorló tagjait, az engedély mellett, a ház kiküldése, vagy bejelentett betegség miatt távollevőket mindig nyilvántartja.

Eltávozásra tizenöt napig tartó engedélyt adhat; hosszabb időre engedély a háztól kérendő.

Az engedélylyel távollevők visszaérkeztükkel magukat az elnöknél személyesen tartoznak jelenteni.

Felügyel az országgyülés egész tartama alatt a választókerületek országgyülési képviseltetésének nyilvántartására, s erről a háznak koronként jelentést tesz.

188. §.

Midőn azért, mert a ház tagjai határozatképes számmal nem jelentek meg, ülés nem tartathatik, az elnök a képviselők névsorát mindig felolvastatja, s erről a távollevők jegyzékének bemutatása mellett, a háznak a legközelebbi ülésben jelentést tesz.

A ház mindannnyiszor, valahányszor jónak látja, felolvastathatja tagjainak névsorát, s a távollevőknek jegyzékét jegyzőkönyvbe igtatja.

A távollevők névsorának jegyzőkönyvbe vételénél azok, kik a háztól vett kiküldetés vagy betegség miatt, vagy engedély mellett vannak távol, külön rovatban emlittetnek meg.

A képviselők névsorának felolvasása folytán a ház elhatározhatja, hogy a távollevők az elnök által bizonyos napra hivassanak be, s távollétök okát az elnök előtt, vagy ha a háznak úgy tetszik, nyilt ülésben igazolják; s azoknak, kik meg nem jelennek, vagy távollétök okát nem igazolják, jegyzőkönyvi megrovatását rendelheti el.

189. §.

Az elnök, üresedések esetében, a fennálló határozatok értelmében, kinevezi az iroda személyzetét a jegyzők ajánlatára; a napló szerkesztőjét, s leteendő szigorlat után a gyorsirókat; a könyvtárnokot a könyvtári bizottság ajánlatára,

végre a háznagy ajánlatára, a ház többi tisztjeit és a teremőröket.

190. §.

Az elnök évi tiszteletdíját a ház határozza meg.

191. §.

A képviselők napidíjai csak az ő ellenjegyzése mellett adatnak ki.

Azon képviselőket, kik Budapestről engedély nélkül, vagy engedélylyel ugyan, de tizenöt napnál hosszabb időre vannak távol, távollétök idejére, ha a ház az országgyülés szünetelésének alkalmára másként nem rendelkezik, napidíj nem illeti, kivéve a bejelentett betegség miatt, vagy a háztól vett kiküldetésben távollevőket.

Azoknak, kik a képviselőknek a 188. §. értelmében történt felolvasásánál a házban jelen nem voltak, ezen naptól kezdve napidíj nem jár, mig jelenlétöket a ház elnökénél személyesen nem jelentik be.

E szabály nem alkalmazható azokra, kik ezen szakasz második pontjának értelmében kiveendők.

292. §.

Az elnöknek hivatalos működése a szünetek ideje alatt is tart, a beérkező iratokat átveszi, s a hatáskörébe tartozó dolgokról szükséghez képest intézkedik.

MÁSODIK CZÍM.

A jegyzők.

193. §.

A jegyzők szerkesztik és irják alá a ház jegyzőkönyvét, olvassák fel az iratokat, jegyzik és hívják fel sorban a szólani akarókat, számitják össze a szavazatokat.

194. §.

A jegyzőkönyvbe foglaltassék:

a) a szavazás alá került kérdés szószerinti szerkezetében;

b) a szavazás eredménye;
c) a hozott határozat.

195. §.

Ha a ház egyes esetben máskép nem rendelkezik, a ministeriumhoz intézett interpellatiónak és arra adott válasznak egész terjedelmében a ház naplójában lesz helye, s a jegyzőkönyvbe rendesen csak az interpellatió tárgya, a válasznak meg- vagy meg nem történte, és az erre netán keletkezett határozat igtattatik.

196. §.

Ha a jegyzőkönyv tartalma vagy szerkezete ellen kifogás tétetik, az a ház kivánatához képest azonnal kijavittatik, s újra felolvastatván, meghitelesittetik.

197. §.

A jegyzőkönyvek haladéktalan kinyomatnak, s ugy ezekből, mint a ház

minden nyomtatványából, a tagoknak késedelem nélkül egy-egy példány kiadandó.

198. §.

A jegyzők a ház minden iratait nyilvántartják; a nyomtatványok hibátlanságára felügyelnek; az irattár és az iroda egész személyzete az ő igazgatásuk és ellenőrzésök alatt áll. Ennek gyakorlati alkalmazására nézve magok közt intézkednek.

199. §.

A törvényjavaslatokat és üzeneteket a főrendiházhoz átviszik.

200. §.

A ház jegyzői, tiszteletdíj czím alatt, kettős napidíjban részesittetnek.

HARMADIK CZÍM.

A háznagy.

201. §.

A háznagy a képviselőház épületére, helyiségeire, ingóságaira és minden anyagi dolgaira felügyel, azokat felelősség mellett kezeli, és e kezelés alá tartozókról rendes leltárt vezet.

202. §.

A ház tagjainak hivatalos ünnepélyek alkalmával leendő elhelyezéséről gondoskodik; lakásaikat mindig nyilvántartja.

203. §.

A bizottsági ülésekre és tanácskozmányokra a meghivásokat, valamint a ház üléseinek kihirdetését is, az illető elnök felszólitása folytán ő eszközli, s ezek helyiségeiről és felszereléséről gondoskodik.

204. §.

Az elnöknek, a rend és csend fenntartására s a nyilvánosságnak és a tanácskozások szabadságának megóvására tett intézkedéseiben, illetőleg a karhatalom alkalmazásánál végrehajtó közege: a háznagy.

205. §.

A teremőrök, szolgák és saját hivatali személyzete felett közvetlen rendelkezik; a szolgákat felfogadja és elbocsátja.

206. §.

A háznagy feladatához tartozik a karzatokra való felügyelés s a belépti jegyek kiosztása.

207. §.

A hivatalos iratoknak és nyomtatványoknak a ház tagjai közt leendő kiosztásáról a háznagy gondoskodik. Magán-

iratokat vagy hirdetményeket az ő engedelme nélkül a házban szétosztani nem szabad.

208. §.

A háznagy hivatalos működése felelősség mellett a szünetek ideje alatt és az országgyülés feloszlása, következőleg a háznagy képviselői minőségének megszünése után is tart, s a reá bizottakról az ismét összeülendő, vagy az új képviselőháznak számot adni tartozik.

209. §.

Az országgyülés feloszlása után az újnak összejöveteléig a háznagy a belügyminister felügyelete alatt áll.

210. §.

A háznagy rendes évdíja ezerkétszáz osztr. ért. forint.

VI. FEJEZET.

A nyilvánosságról.

211. §.

A ház ülései nyilvánosak.

212. §.

A gyorsiróknak és a napló szerkesztőjének külön hely rendelendő; ellenőrzésül a ház napló-birálókat választ a maga kebeléből.

213. §.

A hirlapok tudósitóinak számára külön hely rendelendő.

214. §.

Hallgatóság csak a karzaton foglalhat helyet.

215. §.

A karzatok egy része mindenkinek nyitva áll; más része a belépti jegygyel birók számára van fentartva, és pedig külön:

a) a főrendiház tagjai,
b) a képviselők állandó jegyeivel belépők,
c) a hölgyek és
d) az idegenek számára.

216. §.

Minden képviselő egy, nevére szóló állandó jegyet kap, a melylyel szabadon rendelkezik.

A napi jegyeket a háznagy osztja ki. Az elnök saját rendelkezésére bizonyos számú jegyeket tarthat fenn.

217. §.

Tetszést vagy nem tetszést nyilvánitani a hallgatóságnak tilos.

218. §.

A karzatokon rendre ügyelők lesznek felállitva, kik aháznagy rendelkezése alatt állanak.

219. §.

Ha valaki a rendet vagy a csendet megzavarja, s az elnök egyszeri intésének sikere nincs, másod izben az 1848: IV. t.-cz. értelmében, az egyes hallgató vagy illetőleg karzatosztályi hallgatóság kiparancsoltatik a karzatról.

220. §.

Ha a hallgatóság minden karzatosztályról kiparancsoltatott, a tanácskozás, a ház határozata szerint, vagy még azon nap, vagy máskor, de ismét hallgatóság bebocsátásával nyilvánosan folytattatik.

221. §.

A rendzavarók a kitiltáson kivül meg is fenyittetnek.

222. §.

Szükség esetében az elnöknek minden alkotmányos eszköz és a fegyveres erő használata is, saját felelőssége mellett, rendelkezésére áll.

223. §.

Az e fejezetben foglalt szabályok külön kinyomva, minden bejárásnál és minden karzatosztályban kifüggesztetnek.

VII. FEJEZET.

A képviselőház pénzügyéről.

224. §.

A képviselőház saját pénztáráról és mindennemű kiadásairól önállólag rendelkezik.

225. §.

A gazdasági bizottságnak elnöke a képviselőház elnöke.

226. §.

A gazdasági bizottság:

a) a ház költségvetését havonkint elkésziti és előlegesen bemutatja, hogy az kinyomathatván, tárgyalás előtt a ház tagjai közt szétosztható legyen;

b) a ház kiadásait részint közvetlenül intézi, részint mind ezeket, mind a ház gazdasági, szerződési, épitkezési és más rokon ügyeit folytonosan ellenőrzi;

c) eljárásáról rendes jegyzőkönyvet vezettet és azt időnként a ház elé terjeszti.

227. §.

A folyó kiadásokon kivül, a milyenek a rendszeres napidíjak és állandó fizetések, a gazdasági bizottság tudomása és előleges hozzájárulása nélkül, semminemű költségek és pénztári kiadások nem történhetnek.

S ezen szabály alól egyedül a rendkivüli és haladékot nem szenvedhető esetek vétethetnek ki, melyekre nézve az elnök, a bizottsághoz teendő utólagos bejelentés mellett, egyelőre is intézkedik.

228. §.

A pénztárt, felelősség terhe alatt, a ház pénztárnoka kezeli, a kit az elnök, a gazdasági bizottsággal egyetértőleg, nevez ki.

229. §.

A pénztárnok egyébiránt a ház tisztjei között foglal helyet s a ház tisztjeire vonatkozó határozatok a pénztárnokra is kiterjednek.

230. §.

A pénztári kezelés és számvitel rendszerét a gazdasági bizottság állapitja meg.

231. §.

Az ülésszak végén, vagy ha ez tovább tartana, félévenkint, a pénztárnok rendszeres számadást készit és azt az elnök a ház elé terjeszti.

232. §.

A számvizsgáló bizottság az általa teljesitett vizsgálat eredményéről félévenkint a háznak jelentést tesz.

233. §.

Ezen számvevő bizottság az országgyülés eloszlatásának esetében is teljesiti és bevégzi munkálkodását és annak eredményéről szóló jelentését egyelőre a belügyministernek adja be.

A belügyminister pedig, a ki ez esetben a ház pénztára és pénztári személyzete fölött is időközileg rendelkezik, az emlitett jelentést, határozathozatal végett, a közelebb egybegyülendő képviselőházhoz teszi át.

VIII. FEJEZET.

A ház könyvtára.

234. §.

A ház, tagjainak használatára, könyvtárt állit, melybe azon könyvek, nyomtatványok, vagy egyéb kiadványok szereztetnek meg, melyek a törvényhozási munkálkodásnál szükséges adatokat tartalmaznak.

235. §.

A könyvtár kezelését, a könyvtári bizottság vezetése és felügyelete alatt, a képviselőház I-ső irnoki fizetéssel ellátott könyvtárnoka eszközli.

A könyvek megszerzése a könyvtári bizottság megrendelésére történik.

236. §.

A képviselőház a könyvtári bizottság előterjesztésére minden ülésszak elején megszavazza azon összeget, mely a könyvtár czéljaira, a képviselőház havi költségelőirányzatába felveendő.

237. §.

A képviselőház könyvtárában lévő könyvek a képviselőház tagjainak használatára szolgálnak. A képviselőház helyiségein kivül való használat a könyvtári bizottság által időnként megállapitandó és a képviselőháznak előterjesztendő módozat szerint történik.

238. §.

A könyvtári bizottság minden ülésszak végével a képviselőháznak jelentést tesz, melyben az ülésszak folytán eszközölt beszerzések jegyzékét, valamint számadásait mellékli.

239. §.

A szabályoknak a szorosabb értelemben vett tanácskozási rendet illető része, csak az évi ülések végével s csak a törvényjavaslatok tárgyalásának bevégzése után fog módosittathatni.

Az 1872/5-iki országgyülés mindkét háza által hozott határozat.

Minden törvényjavaslat, mely már a főrendiház hozzájárulását is megnyerte, annak szentesités alá terjesztése előtt mindig egy bizottság által átvizsgálandó azon czélból: vajjon a törvényjavaslat szövege megfelel-e az országgyülés mindkét háza által elfogadott megállapodásoknak?

Ezen bizottság tagjai lesznek felváltva, a főrendiház elnökének, illetőleg másod elnökének, vagy a képviselőház elnökének illetőleg alelnökei egyikének elnöklete alatt:

a) a főrendiház azon jegyzője, ki a törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával napijegyző volt;

b) a képviselőház azon jegyzője, ki a törvényjavaslat részletes tárgyalásáról a jegyzőkönyvet vezette;

c) az illető törvényjavaslatra nézve a képviselőház tárgyalása alkalmával működött állandó vagy időszerinti bizottság előadója.

